

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 19/1-2017

Behov for avklaring av det avgiftsmessige virksomhetsbegrepet i skogbruket

Med virkning fra 2016 er det vedtatt endringer for hva som anses som skattemessig virksomhet i skogbruket. Tidligere ble som hovedregel skog med tilvekst som oversteg definisjonen husbehovsskog (over 3 – 5 m³) ansett som virksomhet. Fra 2016 legges de alminnelige prinsipper for skattemessig virksomhetsklassifisering til grunn. Skatteetaten har utarbeidet retningslinjer som danner grunnlag for den skjønnsmessige vurderingen hver enkelt skogeier må gjøre i forbindelse med ligningen for 2016.

I forbindelse med endret prinsipp for skattemessig virksomhetsklassifisering har det oppstått et spørsmål om dette påvirker den avgiftsmessige virksomhetsvurderingen.

Rettsgrunnlaget

I merverdiavgiftslovens § 2-1 fremgår det at; *Næringsdrivende og offentlig virksomhet skal registreres i Merverdiavgiftsregisteret når omsetning og uttak som er omfattet av loven til sammen har oversteget 50 000 kroner i en periode på tolv måneder.*

Videre fremgår det av Merverdiavgiftshåndbokens kommentar til samme paragraf; *Vurderingen av om det foreligger næringsvirksomhet i merverdiavgiftslovens forstand, vil stort sett være den samme som foretas i relasjon til skattelovgivningen og folketrygdloven. Dette innebærer at virksomheten/aktiviteten må være av et visst omfang, være egnet til å gi økonomisk overskudd i overskuelig framtid og drives for eierens egen regning og risiko. Tidsperspektivet er bransjeavhengig.* Videre fremgår det at; *Merverdiavgiftsloven skal i størst mulig grad virke konkurransenøytral. Aktører i samme marked bør derfor ha samme vilkår.*

I avgiftsretten som i skatteretten er ikke definisjon av hva som skal til for å anses å drive næring/virksomhet definert. Merverdiavgiftshåndboken viser til at vurderingen stort sett vil være den samme, men at merverdiavgiftsloven i tillegg legger vekt på størst mulig grad av konkurransenøytralitet.

Vår vurdering

Forenklingshensyn

Vi mener det er viktig med en mest mulig lik skatte- og avgiftsmessige virksomhetsvurdering. Dette vil skape forutsigbarhet og være forenkling både for den enkelte skatteyter og skatteetaten. Departementet har selv anslått at om lag 20 000 skogeiere vil bli omfattet av den endrede virksomhetsklassifisering for skog. I praksis vil dette bety at disse ikke lengre får bokføringsplikt og ikke skal levere næringsoppgave fra 2016. Dette fremheves i Prop. 1 LS (2015 – 2016) som en forenkling for disse skatteyterne. Om de samme skatteyterne allikevel skulle anses å drive virksomhet etter merverdiavgiftsloven vil dette forenklingstiltaket falle bort.

Konkurransehensynet

Den viktigste forskjellen mellom virksomhetsbegrepene i skatteretten og merverdiavgiftsretten er at konkurransehensynet er tillagt større vekt i merverdiavgiftsretten. Lovgiver har vært opptatt av at like ytelser skal avgiftsbelegges likt for å unngå markedsvriddinger. I utgangspunktet vil hensynet til markedsvriddinger tilsi at tømmer, som er en i alminnelighet avgiftspliktig vare, avgiftsbehandles likt uavhengig av om selger har en årlig tilvekst på 100 m³ eller på 300 m³. Imidlertid tilsier måten tømmer omsettes på at dette ikke er et reelt hensyn her.

Tømmer, med unntak av massevirke som kan nyttes som ved, kjøpes så å si utelukkende av profesjonelle avgiftspliktige aktører. Det finnes ikke et privat marked med noe volum av betydning for tømmer til sagvirke eller massevirke.

Videre selges det alt vesentligste av tømmer fra privateide skoger via skogbrukets samvirkeorganisasjoner. Disse er avgiftspliktige og alt videresalg fra dem skjer med utgående merverdiavgift. Disse samvirkeforetakene vil alltid avregne tømmeret på vegne av selger fremfor å motta faktura fra selger. Tømmeret avregnes med utgående merverdiavgift på vegne av selger, slik at det alltid er en inngående merverdiavgift for samvirkeforetaket som kjøper tømmeret.

Tilpasningsmuligheter

En skogeier med skog i tilvekstklasse som her er aktuelt, og som ønsker å unngå avgiftsplikt, kan konsekvent velge å avvirke for inntil 50 000 kroner hvert enkelt år, og dermed holde seg under beløpsgrensen. Dette legger en uheldig begrensning på avvirkningsvolumet. Det er generelt samfunnsmessig ønskelig med et regelverk som ikke motiverer til denne type tilpasning.

Rettstekniske hensyn

Selv for større skogeiere som skattemessig vurderes å drive virksomhet vil tømmeromsetning ofte skje forholdsvis sjelden. Dette medfører at en rekke skogeiere vil kunne gå inn og ut av merverdiavgiftsmanntallet med jevne mellomrom. Eksempelvis kan en skogeier avvirke for kr 100 000 i 2016. Han har så ingen avvirkning de neste fem år og går ut av merverdiavgiftsmanntallet. I 2022 avvirker han så for kr 50 000,-. Han har ingen avvirkning de neste to år og går igjen ut av merverdiavgiftsmanntallet, men avvirker så i det fjerde år og blir igjen registrert.

Denne stadige bevegelsen inn og ut av merverdiavgiftsmanntallet er en praktisk belastning både for skogeieren og for merverdiavgiftsforvaltningen. En harmonisering av virksomhetsbegrepet vil begrense denne problematikken betraktelig.

Behov for en rask avklaring

Som nevnt skal de nye prinsippene for skattemessig virksomhetsvurdering legges til grunn allerede fra inntektsåret 2016. Den enkelte må derfor gjøre en vurdering allerede ved levering av selvangivelsen nå i 2017. De fleste av disse skatteyterne er i dag også merverdiavgiftsregistrert og har frist for levering av Mva-melding den 10. april 2017.

Norges Bondelag, Norges Skogeierforbund og NORSKOG ber på bakgrunn av dette om at Finansdepartementet så raskt som mulig avklarer overnevnte problemstillinger.

Med hilsen

Arnstein Tveito
Norges Bondelag

Ellen Alfsen
Norges Skogeierforbund

Benthe Løvenskiold
NORSKOG